

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/74/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518201220
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2019:2518201220.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: P. Y., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov - matky: S. G., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: Piešť., D. XXX/X, a otca: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: I. XXXX, zastúpený: JUDr. Ladislav Zátorský, advokát, sídlo: Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 5, o návrhu otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom takto

rozhodol:

U p r a v u j e sa styk otca s mal. P. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. P. každý prvý párný víkend v mesiaci v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod.

Otec j e oprávnený prevziať si mal. P. v mieste jeho bydliska v čase začatia styku, kde j e otec povinný mal. P. po ukončení styku matke odovzdať.

Matka j e povinná mal. P. na styk s otcom riadne pripraviť.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Piešťany, č. k. 12P/160/2012 - 126 z 23.04.2013 v časti úpravy styku otca s mal. P.Š..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom z 23.04.2018 navrhol, aby súd upravil jeho styk s mal. P. každý párný týždeň od piatka od 16,00 hod. do nedele do 19,00 hod., nakoľko má záujem na rozvíjaní vzťahu s maloletým, komunikácia s matkou však nie je možná, a keď sa mu s maloletým znova podarí vybudovať vzťah, bude mať záujem o stretávanie sa s ním vo väčšom rozsahu.

2. Matka vo vyjadrení zo 14.01.2019 uviedla, že s návrhom otca na úpravu styku s mal. P. nesúhlasí, navrhla ho zamietnuť o.i. z dôvodu, že otec od leta 2012, kedy odišiel do Bardejova, sa absolútne žiadnym spôsobom nezaujímal o maloletého, návrh na úpravu styku berie len ako predstieraný záujem kvôli výživnému, mal. P. sa s otcom stretnúť odmieta.

3. Otec vo vyjadrení z 27.05.2019 navrhol, aby súd vykonal dôkaz psychologickým posudkom vypracovaným PhDr. Evou Šmátralovou, ktorú mal. P. navštevoval do 6. roku veku, vyjadrením MUDr. Bugárovou, ktorá do 10. roku veku ošetrovala maloletého, tiež výsluchmi svedkov - susedov, ktorí bývali v susedstve, a ktorí by sa vedeli vyjadriť k tomu, kto komu a ako vulgárne nadával. Tiež navrhol vypočutie mal. P. súdom.

4. Otec pred súdom zotrval na písomne podanom návrhu na úpravu styku s mal. P., ktorý upravil tak, aby bol oprávnený stykať sa s mal. P.Š. každý prvý párný víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že si mal. dieťa prevezme v mieste jeho bydliska, kde ho po ukončení styku matke odovzdá. Jeho sestra mu vie pomôcť pri uskutočňovaní styku, to zn., že ho dopraví z Bardejova do Piešťan a naspäť. Čo sa týka vyjadreného názoru mal. P., akceptuje, že maloletý je vo veku, kedy dokáže vyjadriť svoj názor, ale mohol byť ovplyvnený najmä tým, že rodičia spolu nekomunikovali, resp. nemajú medzi sebou dobrý vzťah. Možno táto úprava styku je poslednou šancou na obnovenie vzťahu medzi otcom a synom. Je dôvodné, aby sa maloletý stretával s otcom aj vzhľadom na skutočnosť, že v Bardejove je aj ďalšia rodina otca, t. j. jeho sestra a rodičia. Čo sa týka prespatia maloletého, je vo veku, kedy by mal zvládnuť prespanie, čo môže pozitívne vplyvať na obnovenie ich vzájomného vzťahu. Zároveň dopĺňa, že z vyjadrenia maloletého uvedeného v správe kolízneho opatrovníka zo 04.02.2019 vyplýva, že v sobotu má brigádu a nechce cestovať 7 hodín. Uvedené skutočnosti však nemôžu byť prekážkou v styku otca s maloletým, na ktoré má otec právo ako rodič.

5. Matka pred súdom s návrhom otca na úpravu styku s mal. P. nesúhlasila s prihladnutím na skutočnosť, že maloletý má t.č. 16 rokov a nemá vôbec záujem sa s otcom stretávať. Naposledy sa stretli v lete v r. 2012, odvtedy spolu vôbec nekomunikovali. Otec synovi neposlal pri príležitosti sviatku ani pohľadnicu, ani čokoládu. Po návrate do Piešťan museli dať maloletého spolu s terajším manželom do poriadku, pretože bol utiahnutý, bál sa nových vecí. Tiež veľmi zle reagoval v prípade, keď sa ako rodina rozprávali o otcovi. Vždy odišiel do druhej izby, aby to nepočul. Maloletý nemá záujem sa s otcom stretávať aj s prihladnutím na strach a obavy, ktoré vznikli za obdobie do jeho desiatich rokov, kedy s otcom žili v spoločnej domácnosti.

6. Kolízny opatrovník pred súdom uviedol, že je dôvodné upraviť styk otca s mal. P.. S prihladnutím na vyjadrený názor maloletého, ako aj na skutočnosť, že v podstate medzi sebou nemajú zatiaľ vytvorený riadny a blízky vzťah, neodporúča upraviť styk v zmysle návrhu otca, t.j. aby maloletý u otca prespával. Maloletý je vo veku, kedy v prípade, že u otca bude chcieť prespať, nepotrebuje rozhodnutie súdu.

7. Otec právom záverečnej reči uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava doterajších písomných podaní či ústnych prednesov, pričom predmetný návrh na úpravu styku s mal. P. považuje za dôvodný a navrhuje mu vyhovieť v plnom rozsahu. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže mu bol ustanovený zástupca Centrom právnej pomoci.

8. Matka a kolízny opatrovník sa právom záverečnej reči nevyjadřili.

9. Z výsluchu otca pred dožiadaným súdom súd zistil, že nevie, či má rešpektovať vôľu maloletého, ktorý je pod veľkým vplyvom matky. Naposledy sa so synom stretli v r. 2012, kedy ho matka vyhnala z domu, pričom mu bolo bránené sa so synom stretnúť. Najradšej by sa s ním stretol v Bardejove, dopravu by zabezpečil vlakom, autobusom, jeho sestra cestuje do Bratislavy každý druhý deň, takže by maloletého mohla priviezť. So synom sa nekontaktuje, pretože mu to nie je umožnené.

10. Z výsluchu matky súd zistil, že maloletý sa s otcom stretol v r. 2012, keď odišiel. Odvtedy sa s maloletým nestretol. Podľa jej názoru otec nie je celkom v poriadku, nie je osobou, ktorá by mohla čokoľvek pozitívne vnieť do života maloletého. So synom navštevuje logopedičku PhDr. Turzákovú na Poliklinike v Piešťanoch, ktorá je podľa jej vedomostí aj detskou psychologičkou. O syna sa zaujímala, navrhla, aby sa s ňou syn stretol, aby sa porozprávali, čo syn úplne odmietol.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka zo 04.02.2019 súd zistil, že dňa 01.02.2019 bol vykonaný pohovor s mal. Lukášom bez prítomnosti matky. Maloletý bol oboznámený s predmetom pojednávania a vzal ho na vedomie. Mal. P. uviedol: „S ocom sa nechcem vôbec stretávať, vyhovuje mi to tak ako je to teraz. Cez víkend by to nebolo možné, lebo v sobotu chodím na brigádu a nechce sa mi sedem alebo osem hodín cestovať. To je všetko, čo chcem povedať.“

12. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 12P/160/2012-126 z 23.04.2013, právoplatného 18.06.2013, súd zistil, že bolo rozvedené manželstvo rodičov, mal. P. bol zverený do osobnej starostlivosti, otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. P. výživným vo výške 80 eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s mal. P. tak, že jeho styk sa s maloletým neupravuje. Súd tiež zistil, že

matka pôvodne žiadala aj zakázať styk otca s maloletým, v priebehu konania však rodičia zhodne uviedli, že nežiadajú upraviť styk s maloletým súdnym rozhodnutím, pričom otec uviedol, že nechce maloletému robiť problémy, a preto matka na zákaze styku netrvala. Maloletý navštevoval 5. ročník základnej školy.

13. Podľa § 36 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. 2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Požiadavka na ponechanie styku bez obmedzenia nie je v súlade so zmyslom zákonnej požiadavky na rozhodnutie o styku (ak tu dohody niet), pretože rozhodnutím o styku je len úprava konkrétnych podmienok výkonu práva, resp. i obmedzenie styku (aj toto s konkrétnou úpravou podmienok, za ktorých má styk prebiehať), či jeho úplný zákaz (oboje na základe úpravy z ust. § 25 ods. 3 Zák. o rodine), úprava styku ako neobmedzeného by činila problémy s vykonateľnosťou príslušnej časti rozhodnutia a v neposlednom rade by priniesla tiež riziko, že pri dôslednom trvaní na realizácii takejto úpravy by si oprávnený rodič po dieťa mohol prísť prakticky kedykoľvek (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave, č.k. 13P/136/2014 - 212 z 09.09.2015, IČS: 2514204684 ECLI:SK:KSTT:2015:2514204684.1).

17. Zásah do práva na rodinný život predstavuje veľmi závažný zásah do základných ľudských práv, a preto sa musí opierať o dostatočne pádne argumenty motivované záujmom dieťaťa (pozri rozhodnutie Veľká komora ESLP vo veci Scozzari a Giunta vs. Taliansko z 13. 7. 2000). Orgány verejnej moci majú aj pozitívne záväzky, ktoré sú úzko spojené s účinným rešpektovaním rodinného života. Akonáhle je teda preukázaná existencia rodinného vzťahu, musia orgány verejnej moci v zásade konať tak, aby sa tento vzťah mohol rozvíjať, a prijať vhodné opatrenia na zlúčenie rodiča s dieťaťom (Kutzner proti Nemecku či nález sp. Zn. II. ÚS 838/07 - pozri vyššie), pričom k týmto pozitívnym povinnostiam sa radí vedľa aktívnej pomoci s osobnými, sociálnymi, zdravotnými či majetkovými ťažkosťami aj povinnosť rodičov informovať a riadne poučiť o možných následkoch jeho rokovaní (pozri rozsudok ESLP vo veci W. verzus Spojené kráľovstvo).

18. Podľa čl. 29 ods. 1 pís. c/ Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru súhlasia, že výchova dieťaťa musí smerovať k: c/ výchove zameranej na posilňovanie úcty k rodičom dieťaťa, kultúrnej svojbytnosti, jazyku a národným hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije, krajine svojho pôvodu a civilizáciám odlišným od svojej vlastnej.

19. V predmetnom konaní sa otec domáhal úpravy styku s mal. P. v rozsahu každý prvý párný víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že si mal. dieťa prevezme v mieste jeho bydliska, kde ho po skončení styku matke odovzdá, nakoľko má záujem na rozvíjaní vzťahu s maloletým, komunikácia s matkou však nie je možná. Matka návrh otca navrhla zamietnuť z dôvodu, že maloletý nemá vôbec záujem sa s otcom stretávať, naposledy sa stretli v lete v r. 2012, odvtedy spolu vôbec nekomunikovali, otec synovi neposlal pri príležitosti sviatku ani pohľadnicu, ani čokoládu. Mal. P. počas zisťovania jeho názoru uviedol, že sa s otcom nechce vôbec stretávať, vyhovuje mu to tak ako je to teraz, cez víkend by to nebolo možné, lebo v sobotu chodí na brigádu a nechce sa mu sedem alebo osem hodín cestovať.

20. Vykonaným dokazovaním vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Piešťany, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o úprave styku otca s mal. P., mal súd za preukázané, že styk otca s mal. P. na

základe dohody rodičov zostal výslovne neupravený. Maloletý P. mal 11 rokov a navštevoval 5. ročník základnej školy.

21. Tu súd uvádza, že vykonaným dokazovaním nemal za preukázané akékoľvek skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zákaz styku otca s mal. P., čo v konečnom dôsledku matka ani nenavrhovala. Preto súd v súlade s vyššie uvedeným pristúpil k úprave styku otca s mal. P.Š., nakoľko objektívne je vždy v záujme mal. dieťaťa, aby si vybudovalo, v danom prípade opätovne, vzťah k otcovi, aby malo u otca vytvorené obdobné zázemie a pocit istoty ako u matky, a aby mal otec priestor na neho výchovne pôsobiť. S prihliadnutím na uvedené, ako aj vyslovený názor maloletého a stanovisko kolízneho opatrovníka súd preto upravil styk otca s mal. P. tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia, čím zohľadnil právo otca na styk s maloletým. Zároveň prihliadol na skutočnosť, že otec sa so synom nestretol od r. 2012, t.j. nevideli sa, ani inak neboli v kontakte viac ako 7 rokov, otec syna v nasledujúcich rokoch nekontaktoval, ani len pri príležitosti sviatkov maloletého, navzájom nemajú vytvorený blízky, resp. akýkoľvek vzťah, v dôsledku čoho mal. P. stretávanie s otcom odmieta, čo súd zohľadnil tak, že upravil styk otca s maloletým bez prespatia.

22. Súd tiež uvádza, že otec vo vyjadrení z 27.05.2019 navrhol doplnenie dokazovania psychologickým posudkom vypracovaným PhDr. Evou Šmátralovou, vyjadrením MUDr. Bugárovej, výsluchmi svedkov - susedov, ktorí bývali v susedstve, a vypočutie mal. Lukáša súdom. Uvedené návrhy súd zamietol, nakoľko psychologický posudok PhDr. Evy Šmátralovej a vyjadrenie MUDr. Bugárovej už nie sú vôbec aktuálne, psychologický posudok bol vyhotovený pred viac ako 10 rokmi a vyjadrenie pred viac ako 6 rokmi, taktiež by nebolo relevantné pre dané konanie zisťovanie ako sa k sebe rodičia v minulosti správali. Čo sa týka návrhu na vypočutie mal. P. súdom, tu súd uvádza, že názor mal. P. bol zistený kolíznym opatrovníkom, pričom sa počas konania nezmenil a súd nezistil také skutočnosti, pre ktoré by bolo nevyhnutné vykonať opätovné vypočutie mal. P..

23. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

24. Podľa § 121 z .č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

25. Súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia zmenil citovaný rozsudok Okresného súdu Piešťany, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o úprave styku otca s maloletým Lukášom, v predmetnej časti tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

26. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

28. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

29. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

30. Obaja rodičia si v predmetnom konaní uplatnili nárok na náhradu trov konania. O týchto súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď v konaniach podľa CMP je náhrada trov konania v zásade vylúčená, keďže vo všeobecnosti platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám, žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu od iného účastníka, v zásade sa neuplatňuje ani princíp úspechu, ani zavinenia, pričom súd nezistil skutočnosť umožňujúcu mu priznať náhradu trov konania rodičom v zmysle § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje - na Okresnom súde Piešťany, v písomnom vyhotovení 3 x.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.